

Obecně platné zásady mezinárodního práva, mezinárodní úmluvy a obyčejová pravidla mezinárodního cizineckého práva obsahují soubor pravidel, práv a povinností, které vyžadují po státech určité chování k cizím státním příslušníkům. Pokud stát poruší tato pravidla (svými soudními, legislativními či výkonnými orgány), nedostojí tak svým mezinárodním závazkům a zapříčiní tím újmu cizinci nebo jeho majetku, musí nést za takové chování odpovědnost a poskytnout cizinci náhradu.

Cizí státní příslušník se nejdříve musí obrátit s nápravou na samotný hostitelský stát. Spor se dostane do oblasti mezinárodního práva teprve v případě, když po bezvýsledném vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků a nedosažení efektivní náhrady převezme domovský stát nárok svého příslušníka na odčinění způsobené újmy a uplatní jej vůči povinnému státu. Obsahem tohoto nároku zůstává původní nárok poškozeného příslušníka. Domovský stát tímto přistupuje k uplatnění diplomatické ochrany ve prospěch svého příslušníka (fyzické či právnické osoby). Diplomatická ochrana je založena na fikci, že újma způsobená jednotlivci je chápána jako újma jeho domovskému státu. Ten pak vznáší nárok na její odčinění jako svůj vlastní.